hejmar 49 - payîz 2011

KURMANCÎ

rojnameya taybetî ya Enstîtuya kurdî ya Parîsê li ser pirsên zaravayê kurmancî

Min ev nivîsî ne ji bo sahibrewacan

Belkî ji bo biçûkêd Kurmancan

Ehmedê Xanî
(Sedsala XVII)

Civîna Payîza 2011an

Civîna **Kurmancî** ya 49an di navbera rojên 19.11 û 25.11.2011an de li Swêdê, li bajarê Västeråsê, li dar ket.

Beşdarên civînê li ser babetên wek *peyvên ji derdora Bidlîs û Wanê, Folkora Kurmancan, Şivanê Kurmanca, peyvên yûnanî di kurdî de û termên zimannasîyê* xebitîn. Encamên vê civînê li jêrê tênê belav kirin.

Di civînê de ev hevalên han beşdar bûn:

Mustefa Aydogan (Mêrdîn), Rojda Azîzoglu (Diyarbekir), Rojen Barnas (Diyarbekir), Elîşêr (Wan), Newzad Hirorî (Dihok), Emîn Narozî (Batman), Selam Nûman (Qamişlo), Zinar Soran (Dêrik), Têmûrê Xelîl (Rewan), Reşo Zîlan (Agirî).

Peyvên ji dîwana Exlatî

Amadekar: Emîn NAROZÎ
Lezgînê ÇALÎ

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
pişt	zürriyet, nesil	descendance, génération	descendant, generation
pişt bi pişt	nesil nesil, göbek göbek	de génération en génération	from generation to generation
bayê berro	güney rüzgarı	vent du sud	south wind
vehatin	tekrar gelmek, yeniden gelmek	revenir	to come back, to return
pîrejin	kocakarı	vieille dame	old woman
xemxwar	başkası için gam yiyen	anxieux, soucieux, qui se soucie d'autrui	anxious, worried
kedperest	uğraş veren, çaba gösteren	zélé, travaille dur	hard-working
şehmar	şahmar	basilic (200)	basilisk (200)
xumxane	1) şarap mahzeni; 2) meyhane	1) cave à vin ; 2) taverne	1) wine cellar; 2) tavern
çelebi	çelebi	1) bien élevé, bien instruit, bien éduqué ;2) gentilhomme ; 3) prince ; 4) formule de politesse et de respect s'emploie après le nom ; 5) titre du chef d'une confrérie derviches	1) well-bred, well brought up educated; 2) gentleman; 3) hist. Prince; 4) formerly title of respect for a man (used after a name); 5) hist. title of the leader of a dervish order
vebezîn	koşmak	courir	to run
dilkêş	çekici, cazip	attractif	attractive
xumar	mahmur	chancelant, confus	drunk, staggering, confused
derdmend	dertli	peiné, chagriné	grieved, saddened
reştûz	parlak siyah	noir brillant	brilliant black, shining black
kirbase, kiras	pamuklu erkek entarisi	tunique de cotton pour homme	men's cotton tunic

Folklor
- IV -
"Hikyatêd cimaeta kurdîyê" ya Heciyê Cindî

Amadekar: Reşo ZÎLAN

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
hesarge: hesargeh	kuşatılmış yer, kuşatma altındaki yer	lieu assiégé	besieged place
çira şuxulîn = çira vêketin	yanmak (lamba)	éclairer (bougie, torche)	to light up (a candle, a torch)
xam bûn	hamlaşmak	manquer d'exercice	out of practice
bêkêf	rahatsız, hasta	indisposé, souffrant	ill, unwell
gilî: gotin	sözcük, söz	mot	word
hemilandin	tahamül etmek, kaldırmak, dayanmak	supporter, résister à, soutenir	to resist
delk (=dek)	oyun, hille	intrigue, jeu	intrigue, plot, game
kêlimîn	konuşmak, dile gelmek	parler, raconter	to speak, to tell
gura… kirin	söz dinlemek, itaat etmek	obéir	to obey
firnax bûn	sevinçten uçmak	jubiler	to be overjoyed, to be jubilant
hezek: hez, cimcime,	bataklık	marais	swamp
qilpik: qirpik, qulpik, qurpik	geyirti, geyirme	hoquet, rot	hiccup, belch
destkêş kirin	yedmek	mener (pour animaux)	to lead (an animal)
bêxudêtî	Allahsızlık	athéisme	atheism
kurîya diran	diş kovuğu	cavité de dent	cavity (in a tooth)
şêpê kotanê	pulluk yarığı sırtı	arrête de sillon	ridge between furrows
gujme	tepe	colline	hill
qurif ketin dil	paniğe kapılmak	paniquer	to panic
pelta ewir	bulut parçası	nuage	a cloud
robet: xwe li dînîtiyê danîn	kendini deliliğe vurmak	faire semblant d'être fou	pretending to be mad
efsene	dengesiz, budala	fou, déséquilibré, idiot, sot	mad, unbalanced

bi cina ketin: bi cinikê ketin	1) delirmek; 2) sara nöbetine tutulmak	1) devenir fou, perdre la raison; 2) avoir une crise d'épilepsy	1) become insane; 2) to have an epileptic fit
bi bûta ketin	çarpılmak (cin çarpması)	être paralysé (par un esprit malveillant)	to be paralyzed (by a malevolent spirit)
serê xwe hilbirîn	başını kaldırmak	lever sa tête	to raise his head
hilbirîn: rahiştin, rakirin, hildan	kaldırmak	lever, élever, soulever, dresser, brandir	to lift, raise, pick-up, set right, brandish

Şivanê Kurmanca ya Erebê Şemo

- IV -

Amadekar: Mustefa AYDOGAN

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
reşotankî	siyahımsı	noirâtre	blackish
rev li … xistin	kaçırtmak	faire voler, faire fuire, pourchasser	to put to fly
revo: revî	at sürüsü	troupeau de chevaux	horse herd
rikevî (rikêbî) yek kirin	birine saldırmak	attaquer quelqu'un	to attack somebody
rojbihêrî	gününü geçirme	passer le temps	day spending
rojheq	yevmiye	salaire quotidien	day salary
rûyê şîr girtin	sütün kaymağını almak	prendre la crème de lait	take off the milk-cream
saskar: sazkar	uyumlu, uyum	compatible, conforme, harmonieux	harmonic, well-matched, unison
saskar bûn: sazkar bûn	uymak, uyumlu olmak	se conformer, s'adapter, s'ajuster	to fit, to match
saskarbûn: sazkarbûn:	uyumlu olma	adaptation, compatibilité, ajustement	fitting, matching
saskarî: sazkarî	uyumluluk	harmonie	harmony
serfinîyaz: serfinyaz, serfiraz, serbilind	müşerref, onurlu, başarılı	1) honoré, éminent, qui a la tête haute ; 2) fier, victorieux, vainqueur	honoured, glorious
serkar	formen, amir	chef de travaux, d'une équipe	foreman, overseer, superior, chief
serkarî	formenlik, amirlik	surveillance, supervision	overseeing
şêwra xwe pê xistin	danışmak	demander conseil, consulter	to ask advice, to consult
şiro kirin	izah etmek	expliquer, commenter	to explain, to comment
şivdar: ço	değnek, sopa	bâton, gourdin	stick
tarîban: tarîbarî, tarîbar	alacakaranlık	clair-obscur, obscurité	twilight
haco haco kirin: hiço hiço/ hiryo hiryo kirin	(köpekler için) kışkırtmak	provoquer, exciter, inciter (les chiens)	to bait, to incite
xwe telandin	saklanmak	se cacher, se tâpir	to hide
teletel, teletelî	gizlice	secrètement, en cachette, clandestinement	on the sly
terikî	iri, kocaman	énorme, immense, gigantesque	giant, huge, enormous
tiher: teher, awa	tarz, biçim	manière, méthode, façon	way, manner
tûrûtêla kirin: tarûmar kirin:	darmadağın etmek	disperser, éparpiller, mettre sens dessus dessous, dévaster, ruiner, détruire	to scatter, break up
tûtûrût kirin	soyup soğana çevirmek	piller, dévaliser	to plunder
wekilandin	tekrar etmek	répéter, réitérer, reprendre	to repeate, to reiterate
xarandin	at koşturmak	faire galoper (chevaux)	to speed up (horses)
xepexep girtin	aniden yakalamak	attraper soudainement, prendre subitement	stealthy catching
xerîbdost	yabancılarla çabuk kaynaşan	xénophile, accueillant envers l'étranger	kind towards foreigner
hilqoşandin	hoplayıp zıplamak	sauter, bondir, gambader	to gambol
piştostan	sırtüstü	à la renverse, sur le dos	on one's back
xwe ta kirin	tek başına kalmak, çekilmek	s'isoler, se retirer	to go away, to withdraw
zêwezêw: zêwirîn, zîwezîw	uğultu	bruit	noise
zimêr: zimhêr	kışlık zahire	provisions pour l'hiver, réserves	winter nurishment, provisions

Peyvên ji derdora Bidlîs û Wanê

- IV -

Amadekar: ELÎŞÊR

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
xang: dêza çilo yan daran	destelenmiş yemlik meşe dallarının istiflenmesiyle yapılan dokurcun	amas de branches de chênes empilées gardées pour alimenter le bétail	stock of stacked branches of oak as fodder
xincirok: naprûşk, nehperûşk, pencerûk, çencerû, xeramûşk, qeramûşk	tırmalama	griffe	scratching, clawing, scratch, claw
xincirandin	tırmalamak	griffer, rayer	to scratch, claw
xonkarî: heşt kîlogram	yağ ve pekmez ölçümünde 8 kiloluk birim	8 kg, unité de mesure du beurre et du raisiné	8-kg unit of measurement of butter or molasses
xorom: balya	horom, ot balyası	meule de foin	grass bale
xorîk: cotegayên herî pêşîn yên kotanê ku çend cot dikişînin	bir çiften fazla öküzle çekilen kotan veya arabanın en ön sıradaki öküz çifti	paire de bœufs du premier rang de la charrue tirée par plusieurs paires de bœufs	the front row pair of oxen in case of more than a pair to drag the metal plow or car
xerezan: cotegayên herî dawîn yên kotanê ku çend cot dikişînin	bir çiften fazla öküzle çekilen kotan veya arabanın en arka sıradaki öküz çifti	paire de bœufs du dernier rang de la charrue tirée par plusieurs paires de bœufs	the last row pair of oxen in case of more than a pair to drag the metal plow or car
xuzûz: xizmûk	kalburdan geçirilen tahılın artık kısmı	les débris des grains tamisés	the rests of the sieved grain
qît: rûnê ku wekî heq ji ê bi şîrî yê heywanên doşanî ku mirov bi şirêkatî dide	yarıcının sağmal hayvan sahibine karşılık olarak verdiği yağ	le beurre que le métayer donne au propriétaire des animaux laitiers en contrepartie du lait extrait de ses bêtes	the fee in form of butter giving by sharecropper in response to the owner of milk animals
nator: nahtor, notirvan	kır bekçisi	gardien rural, garde champêtre	rural warden
bizirxane: ding	dink	meule servant à décortiquer le riz ou le grain, (dans certaines régions) mortier ou cuve pour le décortiquage du riz	a stone mill used to soften and separate the shells
manîşk: darê îşkdanê	yük sıkıştırma çubuğu	bâtonnet pour resserrer le cordage d'une charge	the bar for compressing of load
şembêle: devling	büyük baş hayvanlar için ağızlık	muselière pour bovins	the chief mouthpiece for large animals
kode: kiriya zozanan	otlak ücreti	loyer de pâturage	grazing fee
kung: kol, kolîk, kolînk, koklîk, qoqelîng	dal, omuz	branche, épaule, haut du dos	upper back
duruh: dirûv, duruf	hayvanların kulaklarını kısmen kesmek veya kırpmak suretiyle konan işaret	incision de l'oreille de bétail aux fins de marquage	partially cut or crop the ears of cattle by a marker

duruh kirin	hayvanların kulaklarını kısmen kesmek veya kırpmak suretiyle işaretlemek	inciser l'oreille du bétail pour le marquer	to cut or crop partially the ears of cattle by a marker
part: 30 lib	part (30 adet)	trente parts / unités	30 units
kalîmast: genimê wekî bexşîş didin zarokan	harman bitiminde çocuklara bahşiş olarak verilen buğday	blé donné aux enfants à la fin du battage comme un pourboire	given to children as a tip at the end of threshing wheat
xasxask: martî	martı	mouette	gull
honaz: serpale	başorakçı	chef d'une équipe de moissonneurs	chief harvester
koçak: binpale	artçı orakçı	le dernier moissonneur d'une équipe	the last reaper in the row
kuxat: sazan (masî)	sazan	carpe	carp
huqe: hoqe, weqî: 1283 gram, 400 dîrhem	okka	ocque (ancienne unité de poids d'environ 1283 grammes, 400 dirhams	a weight of 400 dirhems or 1283 grams
niks: nizim	alçak	bas	low
niks bûn: nizimbûn	alçalmak	descendre, baisser	to lie low
niks kirin: nizm kirin	alçaltmak	rabaisser	to lower
xelîtok: torbeke biçûk an kîsa mirov bi milê xwe ve dialiqîne	tek gözlü omuz çantası	petit sac d'épaule à bandoulière	one-eyed shoulder bag/ one-pocketed shoulder bag / shoulder bag with one pocket
zêw	şenlik	fête, festivités	fest
kirole	darı ekmeği	pain de millet	millet bread
cehîn	arpa ekmeği	pain d'orge	barley bread
samîr: çorbegaris	darı çorbası	soupe de millet	millet soup
çew	çalı çırpı bağlamaya yarayan bükülgen dal	branche souple utilisée comme lien	the flexible branch used to mount the brushwoods
reşayî, bûka baranê	korkuluk	épouvantail	scarecrow

Peyvên yûnanî di kurdî de

Amadekar: Rojda AZÎZOGLU

Di ***Kurmanciya*** hejmara 47an de me lîsteya "peyvên kurdî-îranî di yûnanî de" weşandibû. Me wek sernivîsa lîsteyê peyva *kurdî-îranî* bi kar anî, ji ber ku me xwast bala xwendevanan bikişînin ser şirîkatiya peyvan. Lê, peyvên îranî ku bi tenê di farisî de tên bi kar anîn û derbasî yûnanî bûne, nexistin lîsteyê: wek *παράδεισος* [paráðisos], ango *bihuşt*. Vê carê jî peyvên yûnanî ku derbasî kurdî bûne, hatin amade kirin.

Me hewl da peyvên zanistî ku êdî bûne navneteweyî, daneynin. Bêguman, çend peyvên wisa ku di kurdî de kêmnas in, di lîsteya jêrîn de hatin qeyd kirin: wek *agora*, *bazalt* an *zodyak*. Li gora etîmolojiyê, dibe ku peyvek ji zimanekî din ketibe kurdî, me koka rastî nivîsand. Peyvên yûnanî ku li jêr in, dibe ku îro bi awayekî din an jî di maneyeke din de bên bi kar anîn. Her wiha di tirkî, fransizî û îngilîzî de me bersiva kurdî daye.

Hewce ye bê gotin ku hindek ji van peyvan ji yûnanî ketine tirkî û piştre derbasî kurdî bûne.

kurdî	**yûnanî**	**tirkî**	**fransizî**	**îngilîzî**
afaroz	αφορισμός [aforizmós] < *ἀφορίζω*	aforoz	excommunication	excommunication
agora	αγορά [aγorá] < *ἀγείρω*	agora	agora	agora
anason (lat: *Pimpinella anisum*)	άνισο [ániso] < *ἄνισον*	anason	anis	anise
anaxtar	ανοιχτήρι [anixtíri] < *ἄνοίγω*	anahtar	clé	key
axtapot, extebût (lat: *Octopus*)	χταπόδι [xtapóði] < *ὀκταπόδιον* < *ὀκτάπους*	ahtapot	pieuvre	octopus
hewlî (= hewş)	αυλή [avlí]	avlu	cour	courtyard
waftîz	βαφτίσια [vaftísx̃a] < *βαπτίσειν*	vaftiz	baptême	baptism
balîna (lat: *Cetacea*)	φάλαινα [fálena] < *φάλλαινα*	balina	baleine	whale
balyoz (navê çakûçekî mezin û giran)	βαρύς [varís] < *βαρέως*	balyoz	masse (outil)	sledgehammer
bazalt	βασάλτης [vasáltis] < *βασανίτης* = *βάσανος*	bazalt	basalte	basalt
peksimed, beksimed, beqsem, baqismat (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke îranî û di hinekan de wek yûnanî derbas dibe)	παξιμάδι [paksimáði] < *παξαμάδιον*	peksimet	biscuit sec, biscotte	hard biscuit, rusk
beytar	ἱππίατρος [ippíatros]	baytar	vétérinaire	veterinarian, horse doctor
bodrum	μπουντρούμι [budrúmi] < *ἱππόδρομος*	bodrum	cave	basement
cins	γένος [jénos]	cins	genre	type
çîpûra (lat: *Sparus aurata*)	τσιπούρα [tsipúra] < *ἵππουρος*	çipura	daurade	gilthead seabream
defne (lat: *Laurus*)	δάφνη [ðáfni]	defne	laurier	laurel
defter	διφθέρα [ðifθéra]	defter	cahier	note block
dekan	δεκανός [ðekanós]	dekan	doyen	dean
delfîn (lat: *Delphinidae*)	δελφίνι [ðelfíni] < *δελφίς*	yunus	dauphin	dolphin
dirav	δραχμή [ðraxmí]	para	monnaie, argent	money
dirhem 1) giraniyek = 3,33 gr; 2) pereyek	δραχμή [ðraxmí]	dirhem	1) unité de poids ; 2) pièce d'argent, dirham	dirham
dirgan	δικράνι [ðikráni] < *δίκρανος*	dirgen	fourche	hayfork, pitchfork
efendî	αφέντης [aféndis] < *αὐθέντης*	efendi	effendi	effendi
elmas, almas, almast, elmast	ἀδάμας [aðámas]	elmas	diamant	diamond
engînar (lat: *Cynara scolymus*)	αγκινάρα [anginára] < *κυνάρα*	enginar	artichaut	artichoke
exlamûr (lat: *Tiliaceae*)	φλαμούρι [flamúri] < *φιλύρα*	ıhlamur	tilleul	tilia
êrxat, êlxat	εργάτης [erγátis]	ırgat	journalier, manœuvre	laborer
fanûs, fanos	φανός [fanós]	fanus	lanterne	lantern
fasûlî, fasolye, fasûle (lat: *Phaseolus vulgaris*)	φασούλι [fasúli]	fasulye	haricot	bean, haricot
fener	φανάρι [fanári]	fener	lanterne, falot	lantern
fiçî (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke latînî *buttis* û di hinekan de wek yûnanî derbas dibe)	βουτσί [vutsí] < *βούτις*	fıçı	baril, tonneau	barrel
fils (diravê Bîzansiyan)	φόλλις [follis]	bizans parası	monnaie byzantine, folis	byzantine coin, folis
findiq, bindeq (lat: *Corylus*)	φουντούκι [fundúki] < *(κάρυον) ποντικόν*	fındık	noisette	hazel
firçe (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke prohindûewropî derbas dibe)	βούρτσα [vúrtsa]	fırça	brosse	brush
fîdan, fîde (= şitil)	φυτό [fitó] < *φυτόν*	fidan, fide	plant d'arbre	tree plant
fîske, fîtik, fisik, fîtke, findoq	φούσκα [fúska] < *φύσκη* & *φύσκα*	fiske	chiquenaude, pichenette	flick
fîstan, fistan	φουστάνι [fustáni]	fistan	robe de femme	dress
fok (lat: *Phocidae*)	φώκια [fók̃a] < *φώκη*	fok	phoque	seal

gonye (alaveke geometriyê)	γωνία [γonía]	gönye	équerre	try square (tool)
gubre	κοπριά [kopriá]	gübre	engrais	fertilizer
gumgum	κουκούμιον [kukúmion]	güğüm	cafetière (en forme d'aiguière), broc	coffee pot, carafe, water jug
iksîr	ελιξίριο [eliksírio] < *ξηρίον*	iksir	élixir, potion	elixir, potion
Incîl	ευαγγέλιο [evang̃élio]	İncil	Évangile	Bible, gospel
izxare	εσχάρα [esxára] < *ἐσχάρα*	ızgara	gril	grille
îkon	εικόνα [ikóna] < *εἰκών*	ikon	icône	icon
îstif	στοίβα [stíva] < στείβω	istif	stockage	stack
kaktus (lat: *Cactaceae*)	κάκτος [káktos]	kaktüs	cactus	cactus
karîdes (lat: *Caridea*)	γαρίδα [γaríδa] < *καρίς*	karides	crevette	shrimp
kefal (lat: *Mugilidae*)	κέφαλος [k̃éfalos]	kefal	mulet (poisson)	flathead mullet (fish)
kefen	κοφίνι [kofíni] < *κόφινος*	kefen	linceul, suaire	shroud
kerete, kerate	κερατάς [k̃eratás]	kerata, ayakkabı çekeceği	chausse-pied	shoehorn
kestane, kestene (lat: *Castanea*)	κάστανο [kástano] < *κάστανον*	kestane	châtaigne	chestnut
kêrakî (= yekşem)	κυριακή [k̃irjak̃í]	Pazar günü	dimanche	Sunday
kilîse, kenîse, kilês	εκκλησία [eklisía] < *ἐκκλησία*	kilise	église	church
kilît	κλειδί [kliδí] < *κλειδίον*	kilit	clé	key
kiremîd	κεραμίδι [k̃eramíδi] < *κεραμίδιον* < *κεραμίς*	kiremit	tuile	tile
lahane (lat: *Brassica oleracea var. capitata*)	*λάχανο* [láxano]	lahana	chou	cabbage
lempe, lambe, lembe, lampe	*λάμπα* [lámba] < *λάμπω*	lamba	lampe	lamp
lewrek (lat: *Moronidae*)	λαβράκι [lavrák̃i] < *λάβραξ*	levrek	bar (poisson)	sea bass (fish)
lîman	λιμάνι [limáni] < *λιμένιον*	liman	port	port
lîr	λύρα [líra]	lir	lyre	lyre
lîse	λύκειον [líkion]	lise	lycée	high school
lûfer (lat: *Pomatomus saltatrix*)	γοφάρι [γofári] & λουφάρι [lufári] < γομφάριν	lüfer	tassergal	bluefish
maqerne, maqarna	μακάρι [makári]	makarna	macaroni, pâtes	macaroni
mengene	μάγγανον [máŋganon]	mengene	étau	mangle, vise
metelîk	μεταλλικός [metalikós]	metelik	sou, piécette de nickel	penny, cent
meydenoz, me'denûs, bexdenûs (lat: *Petroselinum crispum*) (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke yûnanî û di hinekan de wek hindî derbas dibe)	μαϊντανός [maidanós] & μαϊδανός [maiδanós]	maydanoz	persil	parsley
mîdye (lat: *Mytilus*)	μύδι [míδi]	midye	moule	mussel
mermer	μάρμαρο [mármaro] < *μάρμαρος*	mermer	marbre	marble
meymûn	μαϊμού [maimú] < *μιμοῦμαι*	maymun	singe	monkey
manastir	μοναστήρι [monastíri]	manastır	monastère	monastery
namûs	νόμος [nómos]	namus	honneur	honor
nêrgiz (lat: *narcissus*) (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke îranî derbas dibe)	νάρκισσος [nárk̃isos]	nergis	narcisse	narcissus (plant)
palamûd (lat: *Sarda sarda*)	παλαμίδα [palamíδa] < *πηλαμύς*	palamut	pélamide, sarda	bonito
palût, pelût, belot (lat: *Quercus ithaburensis*)	βελανιδιά [valaniδjá] < *βαλανίδι(ον)*	palamut ağacı	chêne	valonia oak
pirase (lat: *Allium ampeloprasum*)	πράσο [práso] < *πράσον*	pırasa	poireau	leek
pîde	πίτα [píta] < *πίττα*	pide	pain pita	pita
qanûn	κανόνας [kanónas] < *κανών*	kanun	loi, règle	law, legislation
qelem	κάλαμος [kálamos]	kalem	crayon, calame	pencil
bûqalemûn (*bû*- ji erebî -ebû- û *qalemûn* ji yûnanî, lat: *Chamaeleonidae*)	χαμαιλέοντας [xameléondas] < *χαμαιλέων*	bukalemun	caméléon	chameleon
qeresî	κεράσι [k̃erási] < *κεράσιον*	kiraz	cerise	cherry
qirtasiye	χάρτης [xártis]	kırtasiye	papeterie	stationery
qundax, quntax (ya tifingê)	κοντάκι [kondák̃i]	dipçik	crosse de fusil	gunstock
qutî	κουτί [kutí] < *κύτος*	kutu	boîte	box
sandal, sandalî, sendelî	σανδάλι [sanδáli] & σαντάλι [sandáli] < *σανδάλον*	sandalet	sandale	sandal (shoe)
semer	σαμάρι [samári] < *σαγμάριον*	semer	bât	packsaddle
sire	σειρά [sirá]	sıra	queue, rang, tour dans un jeu etc.	row
sînor	σύνορο [sínoro] < *σύνορον*	sınır	frontière	border
sofî	σοφός [sofós]	sofu	soufi	sufi
somin, semûn, somî	ψωμί [psomí] < *ψωμός*	somun	type de pain	type of bread
stakoz (lat: *Nephropidae*)	αστακός [astakós]	istakoz	homard	lobster
stavrîd (lat: *Trachurus*)	σαυρίδι [savríδi] < σαῦρος	istavrit	maquereau bâtard, chinchard	horse mackerel
stol	στόλος [stólos]	filo	flotte	naval fleet
strîdye (lat: *Ostrea*)	στρείδι [stríδi]	istiridye	huître	oyster
îsvenc, esfenc, singer, sunger (lat: *Porifera*)	σφουγγάρι [sfuŋgári] < *σφόγγος* = *σπόγγος*	sünger	éponge	sponge
şirinqe, sirinc	*σύριγγα* [síriŋga] < *σῦριγξ*	şırınga	seringue	syringe
tofan	τυφώνας [tifónas] < *τυφών*	tufan	déluge, inondation	torrent, flood
tapo, tapû	τόπος [tópos]	tapu	titre de propriété	land title
tawle, tewle (têbînî : di hin çavkaniyan de wek gotineke yûnanî û di hinekan de wek latînî derbas dibe)	τάβλι [távli]	tavla	backgammon, tric-trac	backgammon
tirpan	δρεπάνι [δrepáni] < *δρεπάνον*	tirpan	faux (outil)	scythe (tool)
usqumrî (lat: Scomber scombrus)	σκουμπρί [skumbrí] < σκουμπρίον < σκομβρίον	uskumru	maquereau (poisson)	atlantic mackerel
vernîk, wernîk, warnîş	βερνίκι [verník̃i] < *βερενίκη*	vernik	vernis	varnish
xerîte (têbînî : di hin çavkanî dibêjin dibe ku ji misrî be)	*χάρτης* [xártis]	harita	carte	map
xiristiyan	χριστιανός [xristx̃anós & xrist(ia)nós]	hıristiyan	chrétien	christian
xûnî	χωνί [xoní]	huni	entonnoir	funnel
zodyak	ζώδιο [zóδio] < *ζῳδιακός*	zodyak	zodiaque	zodiac

KURMANCÎ

MAGAZINE LINGUISTIQUE KURDE, supplément du Bulletin de liaison et d'information
© INSTITUT KURDE DE PARIS, 106, rue La Fayette, 75010 Paris - France, Tel. : 00 33 (0)1 48 24 64 64, *www.fikp.org*
Directeur de la publication : **Reşo ZÎLAN,** *Réalisation :* **M. HASSAN, S. ILITCH, Y. KARADEMIR**